

*Projekt przygotowany przez
Województwo Lubuskie*

**Stanowisko Nr 16 Konwentu Marszałków Województw RP
z dnia 2020 roku**

**w sprawie delegacji do samorządów województw wdrażania działań związanych
z rozwojem obszarów wiejskich, w tym działania LEADER, wynikających z Krajowego
Planu Strategicznego**

Zbliżający się koniec perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 skłania do podsumowania efektywności wykorzystania poszczególnych instrumentów, w kluczowych dla funkcjonowania Wspólnoty obszarach. Jednym z nich bez wątpienia są obszary wiejskie, które pokrywają połowę Europy i są miejscem zamieszkania 20% jej populacji. Ich zrównoważony rozwój jest zatem kluczowym warunkiem postępu cywilizacyjnego, prowadzącym do budowania dobrobytu społecznego i ochrony środowiska.

Dzięki środkom finansowym w ramach II filaru Wspólnej Polityki Rolnej, na obszarach wiejskich dokonały się przełomowe, kluczowe dla zrównoważonego rozwoju tych obszarów, zmiany strukturalne, w zakresie m.in. poprawy dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej (operacje wodno-kanalizacyjne, inwestycje w drogi lokalne), kulturalnej, społecznej i rekreacyjnej (świetlice wiejskie, domy kultury, place zabaw, boiska sportowe, ścieżki rowerowe), poprawy estetyki miejscowości, racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi umożliwiającemu ograniczenie negatywnej presji na środowisko, budowa miejsc sprzedaży produktów rolnych w postaci licznych targowisk przyczyniających się do rozwoju handlu produktami rolnymi.

Efekty tych zmian bez wątpienia przyczyniły się do rozwoju całego mezoekonomicznego układu regionalnego oraz poprawy warunków życia mieszkańców, a w kolejnych latach mogą stać się fundamentem dalszych procesów rozwojowych obszarów wiejskich poszczególnych regionów i funkcjonującego tam rolnictwa.

Podtrzymanie pozytywnego trendu rozwoju obszarów wiejskich, wymaga dalszego maksymalnego zaangażowania środków finansowych, w tym w infrastrukturę techniczną, społeczną i kulturalną, z uwagi na ciągle widoczne braki w tym zakresie.

Konwent Marszałków Województw RP stoi na stanowisku, że uruchamiane programy krajowe, nie powinny stanowić pretekstu ograniczania środków na tzw. II filar Polityki Rolnej w przyszłej perspektywie finansowej

Należy podkreślić, iż zaspokajaniu potrzeb inwestycyjnych obszarów wiejskich towarzyszy wsparcie inicjatyw na rzecz pobudzania aktywności mieszkańców, ich integracji, budowaniu kapitału społecznego i tożsamości lokalnych społeczności, w czym nieocenioną rolę odgrywa LEADER.

Mając więc na uwadze fakt, że trwają prace nad Krajowym Planem Strategicznym 2021-2027, który zastąpi znany Nam wszystkim Program Rozwoju Obszarów Wiejskich a w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030 w działaniach horyzontalnych wpisane są m. in. wsparcie inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich czy rozwój lub modernizacja infrastruktury wpływającej na poprawę jakości życia, Konwent Marszałków Województw RP zwraca uwagę na następujące fakty:

- sprawne wdrażanie przez samorządy województw działań delegowanych, których efektem są dziesiątki tysięcy kilometrów sieci wodno-kanalizacyjnych, tysiące stacji poboru i uzdatniania wody oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, tysiące hektarów gruntów rolnych objętych scaleniem i zagospodarowaniem poscaleniowym, tysiące kilometrów nowych dróg gminnych i powiatowych, tysiące nowych miejsc pracy, nowych i zmodernizowanych targowisk, zabytków, obiektów kultury, placów zabaw, boisk wielofunkcyjnych, czy świetlic na obszarach wiejskich,
- wysokie wykorzystanie środków i skuteczne wdrożenie Inicjatywy LEADER w perspektywie 2007-2013, **które nie byłoby możliwe bez zaangażowania samorządów województw,**
- **sprawne przeprowadzenie konkursu** i efektywny wybór lokalnych grup działania do realizacji lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020, czego rezultatem są efekty rozwojowe w ramach wdrażanych LSR,
- aktywną współpracę z lokalnymi grupami działania wyrażającą się m.in. udziałem ich przedstawicieli w różnych organach (gremiach) na szczeblu regionów,
- dobrą i ugruntowaną współpracę samorządów województw ze wszystkimi beneficjentami działań PROW oraz wszystkimi instytucjami (w tym Instytucją Zarządzającą oraz Agencją Płatniczą),
- prawidłowość realizacji przez Samorządy Województw podejścia LEADER w perspektywie 2007-2013, potwierdzona audytem Komisji Europejskiej, przeprowadzonym w listopadzie 2013r. (postępowanie wyjaśniające RD3/2013/006/PL). Był to jeden z niewielu audytów, w ramach którego nie stwierdzono żadnych uchybień skutkujących nałożeniem na kraj członkowski korekty finansowej,

- rozważane w wielu regionach zaangażowania w instrument rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), środków Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach przyszłych Regionalnych Programów Operacyjnych, dla których Instytucją Zarządzającą pozostaną Zarządy Województw,
- dysponowanie potencjałem instytucjonalnym i kadrowym, zapewniającym sprawną realizację działań w kolejnym okresie programowania. Samorządy Województw uzyskały akredytację wdrożonego systemu zarządzania i kontroli w zakresie zgodności z normami Wspólnoty Europejskiej.

Konwent Marszałków Województw RP z zadowoleniem przyjmuje deklarację Instytucji Zarządzającej z listopada 2019r. o zamiarze utrzymania obecnego systemu instytucjonalnego w ramach LEADER'a, co w istocie umożliwi wykorzystanie formuły RLKS i przyczyni się do dedykowania wprost obszarom wiejskim środków finansowych Polityki Spójności.

Jednocześnie, Konwent Marszałków RP apeluje o zabezpieczenie w Planie Strategicznym na lata 2021-2027 maksymalnie wysokich środków na inne działania związane z rozwojem obszarów wiejskich z utrzymaniem delegacji ich wdrażania przez samorządy województw.

W opinii Konwentu Marszałków niezbędne jest podjęcie już na tym etapie prac z udziałem samorządów województw, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w celu odpowiedniego przygotowania do wdrażania Krajowego Planu Strategicznego 2021-2027.

Konwent Marszałków podtrzymuje wolę dalszej współpracy i dialogu ze wszystkimi instytucjami zaangażowanymi w przygotowanie i wdrażanie Planu Strategicznego 2021-2027 w trosce o jak najpełniejsze, najsprawniejsze i najbardziej efektywne wykorzystanie środków finansowych z Unii Europejskiej. Marszałkowie Województw deklarują niezmiennie zaangażowanie w tym zakresie dla dobra mieszkańców obszarów wiejskich.

Stanowisko kieruje się do:

Pana Jana Krzysztofa Ardanowskiego – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.